

Доброго дня! Щиро вітаю вас!

Мене звати Беата Яхімчак

і я є професором Університету
Адама Міцкевича в Познані,

але з точки зору нашої
сьогоднішньої зустрічі це не так

важливо, оскільки мій

професійний досвід здається
мені набагато більш потрібним.

За останні 30 років роботи більше десятка

років я працювала в початковій
школі, бо я теж вчителька

дошкільної освіти та спеціальний
педагог у контексті групової роботи з

учнями з різними навчальними потребами.

І саме цей мій досвід роботи,

практичний досвід, а також
те, що я роблю в дослідженнях

за останні роки, змусили мене
приділити сьогодні хвилинку, щоб

звернутися саме до
сфери роздумів про те, як

підтримувати всіх учнів у школі,
беручи до уваги різні їхні потреби

освіти, включаючи процес
викладання та навчання.

[Прийємна музика]

Якою буде мета нашої
сьогоднішньої зустрічі?

Перш за все, я хотіла би

можливо, трохи розвіяти деякі
тривоги чи занепокоєння,

хоча "тривоги" - це
занадто сильно сказано.

Занепокоєння пов'язані в цілому з тим, що

дедалі частіше нашою участю, участю вчителів, є саме диференційні класи,

які є досить вибагливими, та становлять виклик для вчителя.

І замислитися над тим, чи так воно є насправді, і

наскільки можливо з цим упоратися.

Тобто, я спробую відповісти на питання,

які виклики ставить перед вчителем диференційна група загалом?

Що таке сучасна диференційна група загалом, і чи є вона чимось новим?

Чи це те, з чим ми маємо справу

завжди, а також як дати собі раду саме з цим дидактично-виховним процесом,

процесом викладання, навчання

в контексті однієї вузької області,

яка полягає в тому, щоб сформувати у кожного учня відчуття ефективності.

Але також

я хотіла би згадати метод з групи методів активації,

який не є чимось новим, тому що, як я спробую довести Вам сьогодні,

це те, що насправді ми постійно будуємо по спіралі наші знання, але

повертаємося до перевірених методів, форм роботи, до перевірених рішень.

І одним з таких перевірених методів є метод проектів,

який я хотіла би порекомендувати сьогодні як саме можливість підтримати кожного

учня в його навчальному процесі і, в той же час, як метод, який

дозволить нам, вчителям, тому що, як

я вже говорила, я відчуваю себе частиною

цієї професійної групи,
працювати більш ефективно.

Про щ Ви дізнаєтесь під час цієї лекції?

Я просто сподіваюся, що спробую тут

виділити те, якими є сфери
освітньої підтримки у диференційних групах,

навіщо і як виховувати почуття
ефективності у кожного учня?

А також, як і навіщо використовувати

метод проектів для роботи
з диференційною групою?

Для частини з вас це, ймовірно, будуть

речі, які навряд чи можна назвати

одкровенням, але, як я вже говорила, з
точки зору більш ніж 30-річного досвіду

професійної роботи, у мене таке відчуття,

що тут дуже важко відкрити
для себе щось нове.

Це так, ніби ми самі собі

постійно відповідаємо
на подібні запитання.

Як мені працювати з кожною новою групою, з
якою я зустрічаюся щороку, власне, в моїй

професійній кар'єрі, щоб
ця робота приносила результати

і для мене, як для вчителя, тобто
людини, відповідальної за викладання,

але, передусім, для учня,
для особи, яка відповідає за навчання.

Тому що сам процес викладання,
навчання значною мірою ми повинні

розглядати як таку взаємодію того, що
ми, вчителі, можемо зробити, і того,

що роблять учні, або до чого ми
повинні їх мотивувати, заохочувати.

Тому що, іноді, буває так, що

таке розчарування на нас, вчителів, виливається,
що ми стільки вкладаємо власної роботи,

так ретельно проектуємо
цей навчальний процес, даємо стільки

підтримки, а результат,

здається, у вигляді
просто навичок, у вигляді

приросту рівня засвоєння знань у наших
учнів неадекватний тому, скільки праці ми вкладаємо.

І тому сьогодні я хотіла би показати, що ми, можливо, повинні дати собі

можливість на те, що ця взаємодія та внесок

учня дуже важливі, що більше,

еквівалентні у цьому
процесі викладання, навчання.

Чим же, я запитаю Вас, є
диференційна група у сучасній освіті?

Я спеціально написала слово "
сучасний", щоб саме показати,

тому що я вже багато років звертаю
увагу на таку проблему певної

еволюції, а не революції, коли
йдеться про клас, шкільну групу.

Тому що те, що ми говоримо,
скажімо, десяток років

про освіту диференційних груп, про
інтеграційну освіту, про інклюзивну освіту

або освіту для всіх,

не означає, що щось раптом змінилося
в цій диференційній групі.

Тому що, коли я починала
працювати 30 років тому,

тоді фактично діяли схожі теорії, які стосувалися
психології розвитку і розповідали

про відмінності у розвитку в
групі біологічних однолітків,

що теж показувало, що в групі
біологічних однолітків, тобто

скажімо, 7-річні діти, у нас є
розвинуті 5-річні та 9-річні діти,

це так, більш-менш, виглядає.

Тож, тут це диференційні можливості,

потреби також виступають,
навіть якщо не з'являються

будь-які інші додаткові
диференційні фактори у функціонуванні

нашої дитини, наших дітей,
наших учнів, наших підопічних.

Тому слід вважати, що це просто норма,

що ми, звісно ж,

навчаючись і готуючись до роботи з
учнем, десь коливаємося відповідно до

якогось такого схематичного учня,
якого ми часто описуємо.

З іншого боку, ми завжди повинні

пам'ятати, що ця диференційність
притаманна натуральному

ходу розвитку та функціонування кожного з нас.

Чим ця диференційна група,

можливо, трохи більше відрізняється
від тої, яка була 20-30 років тому?

Можливо тим, що все більше і більше
осіб проходять діагностику, і у них діагностують

різні види порушень розвитку,
і не тільки порушень.

Ми визнаємо будь-які труднощі, пов'язані з

соціальним функціонуванням, ми
визнаємо видатні здібності.

Тому що тут теж потрібно
звернути на це увагу.

Ми визнаємо будь-що спеціальне чи

індивідуальне, тому що
ми, фактично, відходимо від

поняття "спеціальне", ми переходимо до

поняття "диференційне",
і навіть до того,

до чого я повернуся пізніше
до "власних потреб".

Потреби, можливості, які диктують
нам, як нам думати про цю групу.

У тому випадку, якщо ми вже знаємо, що ця
група максимально диференційна є групою,

в якій навчаються учні з
дуже різними інтелектуальними,

соціальними, культурними,
здібностями, саме ця група ставить

перед кожним вчителем завдання
просто зрозуміти, в загальних рисах, ці

натуральні, розвиваючі та освітні процеси.
З усвідомленням того, що це просто так є,

що це не
вимикається з поза саме

натуральноно розвитку кожної людини,
але також вимагає і нас,

чи ставить перед нами такий виклик,

пов'язаний з реалізацією
процесу викладання, навчання,

таким чином, щоб зауважити
потенціал і можливості кожного

учня, щоб
відповісти на потреби усіх учнів.

Знову ж таки, дуже часто, коли я з Вами

розмовляю в рамках якихось занять,
тренінгів, ви кажете: "Ну, це

утопія", "Ну, якщо у мене десятки
учнів 25, 26, 30, як я можу

задовольнити потреби кожного?".

З іншого боку, так сталося, що в цій групі,

незалежно від того, наскільки вона

чисельна, дослідження, зазвичай,
показують, що близько 30%

учнів вимагатимуть саме
такого сприйняття різних, певних

можливостей, здібностей, вимог по
відношенню до інших однолітків.

І справа не в тому, щоб у певний спосіб виокремити
учнів

з якоїсь групи, а просто бачити весь
клас як сукупність індивідів,

сукупність дуже різних
потенціалів, можливостей і потреб.

Як я вже говорила раніше, це не

легко, але це і є завдання, яке
фактично завжди стояло перед

вчителями, і яке саме вимагає від
нас переосмислення того, як цей

процес викладання, навчання,
ми будемо реалізовувати.

Чому ця організація

цього процесу саме в такій сильно диференційованій групі,
може бути викликом?

А тому, що є учні і не тільки

ті, кого точно визначено як осіб з
диференційними або власними потребами

розвитку та освіти. Ось саме ці

потреби розвитку та освіти

я подаю від особи з
аутизмом, про яку я

згадаю пізніше в ході своєї
лекції, яка саме на одній

конференції після мого виступу про це сказала.

"Отже, диференціація - це добре

визначення, але я б вважала за краще, щоб ви говорили про те,

що кожен з
нас має свої власні

розвиваючі, освітні, а також власні
потреби, які приписуються цій людині".

Тому я це теж так розділю.

І я також зазначаю десь тут, що навіть

самозахисники розмовляють
із собою в такий спосіб.

А тепер чому так важливо, щоб

ці учні, як правило, входячи
до шкільної системи, яка є частиною

освіти, якби навчальної групи,
можуть виявляти труднощі у виконанні ролі,

по-перше, члена всієї шкільної спільноти.

По-друге, члена формального класного
колективу, людини, яка навчається.

Сьогодні я хотіла би особливо звернути
Вашу увагу на це, а також на

роль вихованця такої
особи, ще не дорослої,

особи, яка також перебуває в
процесі виховання, дорослішання.

Я вказую на цю роль услід за проф.

Доротою Ключ-Станьскою,

коли вона саме займалася загальною
адаптацією учня до шкільних умов.

І я наголошую на цьому, особливо
в ситуації, коли будь-які,

ці власні, ці різноманітні потреби
виникають, то виконання цих ролей буде

тим складніше і більше вимагатиме
від нас, дорослих,

зробити цей процес у ще
більш рефлексивним та

цікавим, щоб полегшити це перебування

в ролі учня.

Якщо думати про те, що учень виступає
в ролі навчальної одиниці,

тоді якби не можна оминати

інших чотирьох, тому що весь процес
викладання, навчання, він як би

відповідає не лише за цю сферу
стосунків, але і за сферу,

пов'язану з дидактикою,
конструюванням знань.

А тепер, що ми можемо зробити, щоб допомогти учню

у його ефективному входженні
у роль, таким чином, щоб

задовільнити, дозволити йому добре
функціонувати в кожній з цих ролей,

про які я говорила раніше, але саме
в цій ролі індивідуума, який навчається.

І тут, посиляючись на

різні теорії про мотивацію
або психологію освіти,

варто виділити такі чотири
напрямки або такі чотири завдання,

власне, для вчителя, які точно можуть
підтримати розвиток кожного учня.

Перше - це дізнатися, що Ви можете
зробити, ознайомитися

тут з цією незакінченою формою і з тим, як її спеціально
використовувати, тому що,

правду кажучи,

це такий процес, який ми будемо
змушені робити постійно.

Я вживаю це слово свідомо.

Я знаю, що вчителі говорять, що їм
все більше і більше нав'язують

обов'язків, саме вказують,
що їм потрібно робити.

Однак, це зобов'язання

впливає з нашої ролі
вчителя.

І це постійне пізнавання учня,

приймання, набування і зміна - це така
процедура, я би сказала,

обов'язкова, яка буде слідувати за
цим розвитком кожного нашого учня і

наближати його до набуття
компетенцій, до саморозвитку.

Ви можете дізнатися більше, якщо

прочитаєте, у щойно опублікованій
нами з Хшановською, публікації.

Коли ми говоримо про роботу з

диференційною групою, я також
наводжу ці імена для того, щоб

з такими матеріалами
теж можна було ознайомитися.

На чому ґрунтується це
знайомство з учнем?

Пані та Панове, дуже важливо звернутися до

спостереження як функціональної оцінки,
що є саме цією відправною точкою.

Знову ж таки, будь ласка,
не ставтеся до функціональної оцінки

чи до цього спостереження як до чогось нового, не знаю, вигадки, а тільки як

до чогось, що дозволяє мені краще пізнати

учня, щоб зрозуміти спосіб його функціонування.

Це пізнання повинно стосуватися саме

встановлення контакту з батьками,

можливо, з іншими
особами, які раніше працювали з учнем.

Налагодити взаєморозуміння з іншими
вчителями, спеціалістами, які

також створюють це середовище для

підтримки функціонування
учня у школі.

Давайте також не будемо
боятися говорити, що

для цього процесу знайомства з
учнем нам потрібні інші люди.

Не можна сказати, що ми самотні у
підтримці учня.

Погано, якщо вчитель просто
замикається тільки

на своєму класі, наодинці зі своїми

учнями, тому що тоді це
функціональне оцінювання,

це знайомство з учнем
буде для нього

більш трудомістким, але також обмеженим,
так би мовити, лише однією перспективою.

Спробуйте дізнатися,
що

батьки хочуть розповісти Вам про
учня, що хочуть розповісти Вам інші вчителі, інші

спеціалісти, можливо, з більш
раннього етапу навчання.

Звісно, потім Ви, все одно, будете будувати
це пізнання, це розуміння самотійно.

Однак, залежить, від чого ми почнемо,

тому що це результати,
так би мовити, цієї вашої функціональної оцінки,

саме того розуміння
сильних та слабких сторін, потреб учня.

Все це дозволить Вам спланувати
для нього хороший освітній процес.

Прийняття - надзвичайно важлива
річ. У ситуації, коли з'являються

будь-які функціональні
труднощі, труднощі, пов'язані зі школою,

труднощі у функціонуванні у цих ролях,

про які я згадувала раніше,

часто з'являється така поведінка, яка
відхиляється від певного стандарту, до

якої ми звикли як вчителі.

І я думаю, що також варто

замислитися над тим, чим
зумовлена така поведінка,

чому вона виникає та іноді
давати на неї дозвіл.

Звичайно, коли вона може бути, взагалі,

прийнятна для інших, однак, дозволяти
певну поведінку.

Я пам'ятаю, як у моїй школі на уроці

з'явився перший учень із синдромом

дефіциту уваги та гіперактивності,
якому поставили

саме такий діагноз,

з дуже
високою гіперактивністю.

Ну, мені довелося начебто

дозволити йому таку поведінку, яка виникала з його надмірної активності.

Шкода, що я

не маю достатньо часу,
щоб говорити про ці

практики, але, серед іншого, однією з
найпростіших речей, які я робила,

було замінити крісло таким великим
реабілітаційним м'ячем, на якому він сидів

за партою, тому що тоді він міг би
задовольнити цю потребу постійно рухатися,

він не перевертався разом зі
стілцем, не заважав іншим і т.д.

І, звичайно, було кілька
батьків, які прийшли і сказали, що

їхні діти теж хочуть сидіти на таких

м'ячах, чому я дозволяю тільки

одному? Я дозволила.

Наскільки я розумію,
будь-яка дитина, яка хоче,

може сидіти за партою на такому реабілітаційному
м'ячі.

Як Ви можете здогадатися,
найстійкіші протрималися менше доби.

Це тому, що якщо комусь не
потрібне таке покращення,

то йому просто не доведеться ним
користуватися, або, принаймні, ходити по

парті, або я не знаю, працювати
на килимі, або зменшити звук у

навушниках, які не заважають,
можуть бути сприйняті оточуючими.

Варто просто звернути увагу на це та

впровадити це до нашого шкільного процесу.

Але це також є саме тим
впровадженням змін

у роботі з учнями, які мають
диференційні потреби у розвитку та

освіті і буде спиратися на це визнання.

Це дуже важливо, тому що якщо ми

приймаємо, то через моделювання,
однолітки також приймуть і будуть

розуміти і приймати
поведінку наших учнів.

На підтвердження цих слів
хочу Вам

процитувати саме Яна Гавронського,
молодого чоловіка, який є

автором терміну "власні потреби
розвитку", "власні освітні потреби".

Янек цього року закінчив початкову школу.

Він написав:

"Наша можлива складна поведінка
не означає, що ми грубі -

іноді нам стає важче жити", тобто

іноді просто складніше
знайти себе в цих ролях.

І як Янек дуже часто підкреслює:
ми не хочемо нікому нашкодити.

Ми такі, які ми є, і так ми себе поводимо.

А тепер давайте разом створимо
такий простір, в якому ми не

будемо створювати якісь проблеми один для одного.

Я думаю, що це твердження: "
іноді нам стає важче жити",

може також дозволити нам, вчителям,
краще зрозуміти наших учнів.

Що ще важливо в цьому процесі викладання?

Це будування підтримки, за допомогою прояви інтересу

до учня, зосередження
на його позитивних

якостях,
на поведінці, на навичках.

Ця позитивна
підтримка, очевидно завдяки

адекватному формуванню самооцінки, про яку
я ще розповім сьогодні, а також при

наданні якісної зворотньої
інформації є надзвичайно важливою.

Тоді ми підтримаємо учня і будемо

ефективно впроваджувати процес
викладання та навчання.

І, нарешті, зміни, бо,
зрештою, вони і є суттю

освіти, розвиток людини і зміна
людей для того, щоб вони ставали

все більш зрілими, все
більш відповідальними.

І ми можемо це зробити, просто
підтримуючи натуральну активність учня,

та звертаючи увагу на ці сильні точки

Архімеда у кожного учня,
тому що кожний учень має такі точки.

І ми, навіть обтяжені всіма
цими зовнішніми, певними

навантаженнями, які ми маємо, тобто

програмами, зовнішніми
іспитами, різними

вимогами, про які ми, вчителі,

постійно думаємо в
глибині нашої свідомості.

Перш за все, ми повинні пам'ятати, що наша

роль полягає саме в цій зміні на шляху
зростання нашого учня, нашого подопічного.

Про що ж тоді варто подбати в цьому
процесі викладання, навчання?

Я завжди кажу, що освіта
складається з двох частин -

освіта і виховання, які мають дві
рівних, повинні мати дві

однакових ноги, якщо вони хочуть
підтримувати освіту на належному рівні.

І вони повинні врівноважувати одна одну.

Але, як я зауважила, що в школах

ми, здається, більше виділяємо ті

сфери, які пов'язані
зі знаннями, набуттям

саме цих шкільних знань, але ми іноді трохи забуваємо про

цей другий напрямок, пов'язаний з
розвитком навичок, зокрема

тих особистісних навичок, які дійсно
мають значення у тому,

як людина функціонує. Незалежно від того, чи це
у шкільних ролях

учня або, пізніше, в дорослому житті.

Тому я думаю, що

при побудові цього процесу

викладання-навчання дуже
важливо подбати про

ті компетенції, які стосуються
самооцінки, саморегуляції та мотивації.

Це три такі стовпи, які сформовані

в учня, у людини

дають йому саме основу для цієї
незалежності з точки зору

оцінки власних можливостей, а також
обмежень, такої віри в себе,

відповідальності за виконання
завдань, адаптивності

до нових ситуацій, в яких
ми опиняємося, а також

мотивації брати на себе
більше завдань, які

стоять перед учнем, а згодом,
у дорослому віці, перед кожною людиною.

Що може допомогти

у формуванні цих особистих компетенцій?

Тому що, як я вже говорила, всі три сфери
компетенції є надзвичайно важливими.

Кожній з них можна взагалі
присвятити окрему

лекцію або цикл лекцій,
як Ви добре знаєте.

Однак, сьогодні я хотіла би зосередитися
з Вами на одному з елементів, який

міститься трохи у самооцінці, трохи в

саморегуляції, але також

трохи в мотивації.

На відміну від цього, він
не заповнює цей компонент

повністю, а саме я хочу
зосередитися на самоефективності.

Тут я також додала у дужках про шкільну
ефективність, тому що

відчуття власної ефективності - це
досить широке поняття.

Відноситься до формування
почуття власної гідності

ефективність і у родинному середовищі,
але також саме в шкільному середовищі.

І ми, маючи на увазі
диференційну шкільну групу та

вчителів-спеціалістів, які працюють у

школах, я вважаю, що ми
повинні зосередитися на

саме на цьому обраному аспекті
відчуття власної шкільної ефективності.

Як я вже говорила, більшість

теоретичних концепцій говорять про те,

що самоефективність -
це більш вузьке

поняття, ніж самооцінка, але, як
я покажу вам за мить, воно десь тут

також співвідноситься з побудовою цієї

власної компетентності щодо самооцінки та
компетентності щодо саморегуляції.

Бо що це таке? Це насправді віра

індивідуума у свої особисті здібності,
можливості, виконання різноманітних

умов, завдань, які ведуть до
досягнення запланованих результатів.

Це також таке переконання

щодо вміння справлятися

з різними ситуаціями.

Саме це робить школу місцем

такого будування відчуття власної ефективності,
тому що саме це

почуття власної ефективності є результатом навчання.

І воно формується протягом усього життя.

Крім того, це не так, що в якийсь
момент ми можемо сказати: "Коли

дитина, учень виросте, тоді ми
підготуємо його до цього".

Ні. Насправді воно набувається
від самого початку,

починаючи з оточення, як я вже говорила,
з дому, через дошкільне середовище,

шкільне, а потім,
звісно, і в дорослому віці.

Але що важливо,

що підкреслює Бандура,
це почуття самоефективності

також будується і формується
за допомогою спостереження за іншими.

І тут саме середовище диференційної
групи є таким хорошим,

хорошим дзеркалом, якби для кожного учня,

щоб побудувати це відчуття
власної ефективності.

Звідки береться відчуття
шкільної ефективності?

Що ми можемо зробити і в яких сферах
ми можемо взаємодіяти як вчителі?

І тут наукові дослідження, але на основі,

також, практики шкільної
освіти, показують, що джерелом

цього відчуття шкільної ефективності є,
насамперед, переживання успіху.

Я говорила, що перш за все,

я вважаю, що всі ці
п'ять джерел, зазначені тут,

є еквівалентними, але,
як я розповім далі,

я покажу Вам, що цей досвід

успіху, він насправді переважає,
він буде дуже важливим.

Крім того, це альтернативний досвід,

словесне переконання, фізіологічна
стимуляція та заохочення.

І давайте зараз, можливо,
почнемо з цього досвіду успіху.

Давайте визначимо коротко

кожен з цих елементів, кожне з цих

джерел, ініціатором якого може
бути вчитель або група однолітків.

І коли мова йде про досвід успіху, то
те, що показують також і наукові дослідження,

що дуже важливо, адже без відчуття успіху

учень не буде розвивати
це почуття власної ефективності.

Навіть якщо буде так, що цей досвід успіху

буде з'являтися час від часу, але частіше за все
це відбувається разом з невдачею,

то, на жаль, це відчуття шкільної ефективності не буде довготривалим.

Ми, розробляючи наші навчальні заходи,

повинні подбати про те, щоб
учень міг досягти успіху.

Тобто так

планувати цілі, визначати
завдання таким чином,

щоб у кожного учня була
можливість досягти успіху.

Пані та Панове, знову нічого нового.

Розумієте, якщо

нон-стоп робили якісь дії, то у нас не
було б цього відчуття і

досвіду успіху, і
в якийсь момент дішло б у нас

до почуття певної
безпорадності, яке знеохочує.

Ми можемо впасти у маразм
або взагалі

не було б жодної мотивації для таких дій.

Успіх - це те, що спонукає
нас робити більше.

Що таке альтернативний досвід?

Це досвід, якого ми набуваємо,
спостерігаючи за тим, як інші

справляються з певною ситуацією,
як вони контролюють події.

Тож тут цей альтернативний досвід
є саме тим, що, по-перше, може

надаватися вчителем, але може
також надаватися однолітками,

колегами, які демонструють, навіть несвідомо,

своїми діями,

демонструють учню, як діяти
в тій чи іншій ситуації.

А цей учень

набуває певних навичок
через моделювання, через

ніби, наслідування того, яким чином
функціонують його однолітки.

Це неможливо замінити.

Тому робота в таких диференційних
групах, робота там, де є дуже різний

досвід учнів, дійсно
є ресурсом, а не труднощами.

Зверніть увагу, що в цих

терапевтичних методів або
освітніх системах, як, наприклад, у

Марії Монтессорі, або в Дальтон-плані,
чи в концепціях Селестина Френе,

ми дуже часто маємо
справу зі віково змішаними групами,

але й з такими диференційними
групами, де цей

альтернативний досвід є дуже
важливим елементом у набутті

почуття власної ефективності і того саме моделювання розвитку.

Іншим елементом, надзвичайно
важливим, є вербальне, словесне переконання.

Вербальне переконання, яке тут
розглядається як зворотний зв'язок, але

зворотній зв'язок, який
надихає дитину.

Зазвичай це такі словесні
вмовляння, заохочення,

такі нагадувальні заходи. Це
можуть бути усні заохочення,

це можуть бути якісь графічні
нагадування, це можуть бути, наприклад,

часові заохочення.

Я бачила вирішення з пісочним годинником,

який ставиться
перед учнем для того, щоб, наприклад,

він
міг сам контролювати свій час.

Тобто це можуть бути різноманітні

вербальні переконання, але не
тільки. Фізіологічна стимуляція.

Дуже важлива річ, адже
вона свідчить, головним чином, про самопочуття

людини, учня, і
відноситься до такого пізнання

власного тіла чи задоволення
від виконання завдань,

або тривожності, страху, який потім

пригнічує саме це відчуття
власної ефективності.

І ось ми знову, проектуючи

процес викладання та навчання, можемо подбати про це.

І про заохочення, тобто

вказуючи на це, надаючи цю емоціональну підтримку,

заохочення до
дій, розуміння, що не потрібно впадати у відчай

після конкретної невдачі або труднощів, але
демонстрації того, як з ними впоратися.

Це, Пані та Панове, речі, які

дійсно знаходяться в межах планування
нашого навчального процесу.

Вони вимагають від нас лише трохи

зосередитися на конкретній дитині,
конкретному учню і подивитися, що

для кого означає досвід
успіху, і для кого він буде

альтернативним досвідом, яке словесне

переконання замінити,
яке заохочення,

щоб викликати розвиток цього відчуття шкільної ефективності.

Як подбати про

це відчуття ефективності, яке
сприятиме розвитку нашого учня?

По-перше, я думаю, активізувавши кожного.

Відновлюючи
метод проектів. Я спеціально

пишу "відновлює" і кажу "відновлює",
тому що в цьому немає нічого нового.

Метод проектів існує вже багато років,

на відміну від багатьох пошуків, якими я

займаюся протягом
останніх десяти років,

я думаю, що це саме такий

метод навчання, який дуже добре
працює у диференційних групах.

Про це свідчать, наприклад, дослідження

Ярослава Бомбі, який досліджував
кооперацію діяльності учнів,

серед іншого, посиляючись, зокрема,
на елементи методу проектів.

Чому саме метод проектів?

Тому що
він, перш за все, сприяє

гармонійному розвитку
учня, стимулює інтерес.

І якби ми говорили саме про всі ці
фактори, що підвищують

ефективність учня, а якщо вона є, тоді почуття самоефективності

ми побудуємо, піднімемо, і учень
буде задіяний, він буде працювати.

І наша викладацька робота також
буде більш корисною та ефективною.

І це те, що нас усіх хвилює

і дозволить задовольнити саме цю
зацікавленість кожного учня,

щоб побачити, який потенціал має

кожний з них, і як реалізувати цей потенціал,
шляхом інтеграції

його знань з різних предметів або
просто формуючи різні навички.

Проект також є завданням, яке вимагає

здійснювати різні види діяльності, і тут

ми можемо для кожного, відповідно до його

власних потреб в розвитку та освіті,

розробити такі дії у проекті,
щоб у учня буда можливість їх реалізувати, щоб

дозволити учню досягти успіху.

Освітні проекти мають бути реалізовані у

певних умовах, за певним
встановленим планом, і вони

є частиною всього того, що пов'язано
з нашою роботою з викладання та навчання.

Яким компетенціям навчають під час

роботи методом проектів, і чому

у диференційних
групах він є корисним для кожного?

Тому що індивідуально для кожної людини

розвиває відповідальність, комунікацію,

навички встановлення
меж, подолання

невдач і просто
відчуття власної ефективності.

Важливо, щоб тут кожен індивідуально

розвивав ці навички, незалежно від
того, чи є він учнем з

обмеженими можливостями, чи особливо

здібним учнем, чи учнем із
захворюванням, чи учнем-

мігрантом, чи учнем, який має проблеми з

комунікацією чи інші
різноманітні проблеми.

Або просто учнем, у якого сьогодні
ми ще не діагностуємо жодних

власних, хоча він і так не має
потреб в освітніх можливостях.

Які є етапи?

Нагадую.

Однак, я просто хотіла би звернути увагу, що

ці етапи якби пов'язані з
тим, як ми згодом реалізуємо проект.

Підготовка проекту, реалізація,
публічна презентація результатів
проекту та оцінка результатів.

Що дуже важливо, так це
те, що саме при підготовці

проектів ми маємо можливість
активізувати всіх учнів.

Ми маємо можливість, по-перше, домовитися,
яку проблему в проекті
ми будемо вирішувати.

Ми можемо визначити це спільно, ми
можемо просто демократичними методами

обрати тему проекту, яка, ясна річ,
міститься у шкільному завданні,

яке, зрештою, ми всі
зобов'язані виконувати.

Ми також готуємо учнів до цієї

праці, ми розповідаємо, як це зробити. Ми
робимо відбір у проектні групи та

готуємо схему того,
як ми будемо це робити.

Про впровадження методу проектів
для роботи у диференційних групах

Ви будете

читати більше в рамках цього тренінгу та
нашої акції.

Ви також зрозумієте це на практиці.

Разом з командою проекту ми покажемо
Вам, як це можна реалізувати.

Сьогодні я хочу підбадьорити Вас і

сказати, що це має сенс. Коли
мова йде про підготовку

дуже важливо визначити час

виконання проекту, роботи над проектом,
визначити кінцевий стандарт,

підготовку контракту, а також
терміни виконання проектних робіт.

Ви бачите, що

з одного боку, ніби все вирішується індивідуально,
а з іншого боку

разом з проектною групою.
Одним з найважливіших елементів

цієї

підготовки проекту
є підбір групи.

І тут все залежить від
Вас, від Вашого залучення

буде залежати,
як Ви будете робити цей вибір.

Це можете зробити Ви, вчителі,
але Ви можете зробити це

таким чином, що Ви
просто даєте учням зрозуміти їхні

індивідуальні ресурси, здібності,
компетенції та підібрати команду з дуже

різних людей, показуючи, що саме проектна
робота вимагає різних

залучень, різних навичок, а потім
визначення того самого лідера, який

буде також відповідати за реалізацію
всього проекту та підготовку контракту.

Дуже важливий елемент.

Я рекомендую Вам працювати з учнями за контрактом, тому що

для кожного учня контракт - це
таке подвійне зобов'язання працювати.

Що стосується реалізації проекту,
то тут ми маємо завдання вчителя.

Знову ж таки, у Вас тут така допоміжна роль.

У цьому процесі викладання, навчання

дуже важливо, щоб Ви взагалі
подумали про підготовку

учнів до проекту і разом з
ними створили концепцію проекту.

Але в процесі реалізації Ви тільки

підтримуєте його, а це означає,
що Ви просто даєте цю мотивацію,

Ви даєте словесне заохочення.

Ви втручаєтесь у складні, кризові
ситуації, щоб кожен учень мав

відчуття того, що він досягає
власного успіху, а потім цього командного успіху,

який буде
представлений всією групою.

Однак тим, хто найбільш доречний
у методі проектів, і хто

дійсно навчається найбільше,
тому що піраміда

навчання показує, що ми вчимося

найбільше тоді, коли ми діємо самостійно,

навчаємо, впроваджуємо -

це саме учень.

Саме він бере участь у консультаціях,

дотримується термінів,
виконує завдання,

призначені йому, відносно
його можливостей,

але він також намагається радити собі з конфліктами у групі.

Він намагається навчитися цієї

відповідальності,
індивідуальної і командної праці.

Я вважаю, що це надзвичайно простий,

хоч і складний у плануванні, але
простий з точки зору ефектів,

метод, який можна використовувати саме в

роботі з диференційними
групами, де ми маємо цю

індивідуалізацію, яка реалізується натуральним
чином.

Які переваги для вчителя?

Саме такі. В роботі
у диференційній групі

можна шукати та реалізовувати
індивідуальні шляхи розвитку

кожного учня, але такі, які ведуть
до спільної колективної мети

і комплексної соціальної
користі для учня.

Тут, як свідчать різні наукові дослідження,
але серед інших, першого етапу

освіти, зазначається, що цей досвід у

сфері навчання в цілому впливає на
ставлення людини до роботи, до людей,

до себе, до рівня досягнень,
до рівня прагнень, які ми маємо.

Тому дуже важливо, щоб цей

перший досвід навчання або освітній
досвід загалом

був позитивним і формував
ці особистісні компетенції,

тобто правильну самооцінку, адекватну
саморегуляцію та мотивацію.

Тому що тоді учень, досягаючи успіху,

набуваючи відчуття власної
компетентності, власної ефективності,

стане більш зрілим,
більш відповідальним

і набуде вміння орієнтуватися в
нових життєвих ситуаціях.

І замість резюме - таке
підтвердження всього цього, що

я хотіла сказати Вам, це
слова Антуана де Сент-Екзюпері:

"Я довірив Вам людських дітей не для того,

щоб Ви колись судили, скільки
знань ми встигли

передати їм, але раділи,
бачучи, як вони зростають".

Знання в освіті дуже важливі, Пані
та Панове, але зростаючи, набуваючи

компетентності, самодостатності,

розуміння себе та здатності
справлятися з труднощами у

різних ситуаціях є, мабуть, найважливішим,

одним з дуже важливих, або навіть,
можливо, найважливішим елементом.

Тому що, якщо ми розвиваємо ці
компетенції в кожному учні, то

незалежно від рівня його

розвиваючих, виховних, функціональних можливостей, ми
дамо йому ресурс для самостійного,

незалежного, ефективного функціонування
та подолання певних обмежень.

І такий погляд,

я сподіваюся, дозволить Вам
працювати більш ефективно

і з таким відчуттям, що у Вас все виходить у Вашій шкільній групі.

Щиро дякую Вам за увагу!

Сподіваюся, ці кілька слів
допоможуть Вам,

тому що це насправді те, що Ви знаєте.

Просто, можливо, потрібно це

іноді повторювати, і тоді це стане причиною того, що Ви будете дивитися на
кожну групу, клас

як на максимально диференційну
групу, яка є викликом

для нас, для вчителів, щоб
слідувати за кожним учнем,

тому що вони з нами лише на
деякий час, на певний момент.

На противагу цьому, їхній
розвиток, їхнє функціонування- це

все їхнє життя.

І все їхнє життя має бути
таким же повноцінним і

максимально використовувати їхні
можливості, їхній потенціал.

Цього я Вам і бажаю.

Побачимося на стежці!

[Прийємна музика]